

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 08
Rotel 0801

DOM
2020-11-18
Stockholm

Mål nr
B 4123-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts dom den 18 mars 2020 i mål nr B 17584-18, se bilaga A

PARTER

Klagande och motpart
AA

Klagande och motpart
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Ombud: Magnus Schmauch
Samma adress

SAKEN
Sanktionsföreläggande

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten ändrar tingsrättens dom endast på så sätt att den sanktionsavgift som **AA** ska betala bestäms till 70 000 kr.

Dok.Id 1628969

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 670 90

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Finansinspektionen har yrkat att hovrätten ska bestämma den sanktionsavgift som

AA ska betala till 70 000 kr.

AA har yrkat att hovrätten ska befria honom från skyldigheten att betala sanktionsavgift, eller i andra hand, sätta ned sanktionsavgiftens storlek.

Parterna har motsatt sig varandras ändringsyrkanden.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

Utredningen i hovrätten är densamma som i tingsrätten. Finansinspektionen och AA har åberopat viss ny skriftlig bevisning i hovrätten.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Det är utrett i målet att AA har genomfört de transaktioner som Finansinspektionen har påstått och att vart och ett av köpen har avsett en aktie till en kurs överstigande priset som betalades vid den närmast föregående transaktionen på marknaden. Mot bakgrund av att detta har skett vid nio tillfällen, varav åtta samma dag, och storleken på courtaget framstår transaktionerna inte som kommersiellt motiverade. Genom AA agerande har övriga marknadsaktörer fått eller kunnat få en felaktig uppfattning om att det fanns ett intresse av att köpa den aktuella aktien till ett högre pris. Hovrätten ansluter sig därmed till tingsrättens bedömning att vardera av de nio köpen, sedda för sig, gett eller i vart fall kunnat ge en felaktig signal om efterfrågan och priset på aktierna och att transaktionerna utgör marknadsmanipulation enligt marknadsmissbruksförordningen. Inte heller hovrätten anser att det AA anfört om genomsnittspriset för de aktier han har köpt och genomsnittspriset på marknaden respektive dag medför någon annan bedömning.

Hovrätten ansluter sig till vad tingsrätten anfört om att AA handelsmönster tyder på att hans avsikt varit att höja eller hålla uppe priset på aktierna. Vidare delar

hovrätten tingsrättens uppfattning att överträdelserna av marknadsmissbruksförordningens bestämmelser inte kan bedömas som ringa liksom att förutsättningar finns att döma ut en sanktionsavgift.

Frågan är då vilken storlek sanktionsavgiften ska bestämmas till.

Vid bedömningen av sanktionsavgiftens storlek ska beaktas hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. För bedömningen av överträdelsens allvar har det betydelse om överträdelsen har haft en tydlig påvisbar effekt på det pris som har betalats för det ifrågavarande finansiella instrumentet. I förekommande fall bör också antalet transaktioner som överträdelsen har innefattat beaktas och om transaktionerna har utförts vid en tidpunkt då det finansiella systemet är särskilt påverkbart. Skaderekvisitet tar framför allt sikte på sådana förluster som tredje man kan drabbas av genom att han eller hon, som en konsekvens av marknadsmanipulationen, betalar mer än ett marknadsmässigt pris för det finansiella instrumentet. Bedömningen av graden av ansvar bör främst ta sikte på om det föreligger några särskilda objektiva omständigheter som gör att överträdelsen är att betrakta som mer respektive mindre klandervärd än annars. I begränsad utsträckning bör emellertid oaktsamheten i det enskilda fallet kunna vägas in i bedömningen (se Högsta domstolens domar den 11 november 2020 i mål B 586-20, B 2458-20 och B 6660-19).

Vidare ska i försvårande riktning beaktas om den som begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse. Särskild vikt ska därvid fästas vid om överträdelserna är likartade och hur lång tid som gått mellan överträdelserna. I förmildrande riktning ska beaktas om den som har begått överträdelsen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat utredningen, vidtagit åtgärder efter överträdelsen för att undvika att den upprepas och förorsakas men till följd av att han eller hon på grund av överträdelsen blir eller kan antas bli avskedad eller uppsagd från anställning eller drabbas av annat hinder eller synnerlig svårighet i yrkes- och näringsutövning. Slutligen ska hänsyn tas till den berörda personens finansiella ställning och, om det går

att fastställa, den vinst som personen eller någon annan gjort till följd av regelöverträdelsen.

Högsta domstolen har i ovan angivna domar, som alla gällde handel med aktier i små volymer, anfört att det i de där aktuella målen framkommit att sanktionsavgiften vid handel med mindre volymer, såväl i Finansinspektionens sanktionsförelägganden som i domstolarnas domar, ofta ligger i intervallet 40 000 kr–140 000 kr och att 70 000 kr utgör ett slags normalbelopp. Enligt vad Högsta domstolen vidare uttalade återspeglar den praxis som sålunda har etablerats på ett rimligt sätt allvaret i överträdelser av det slag som det var fråga om i målen.

Som tingsrätten anfört har AA utfört nio transaktioner med en enstaka aktie som var och en för sig uppfyller kriterierna för marknadsmanipulation. AA agerande har avsett två olika handelsdagar. Vardera av de nio transaktionerna har varit kurshöjande med 1,2–2,5 procent. Vidare har AA vid tidpunkten i fråga haft en förhållandevis stor aktiepost i det aktuella bolaget, värd drygt 500 000 kr. I viss mån ska också beaktas att hans handlingsmönster tyder på att hans avsikt varit att höja kursen eller bibehålla en högre kurs. Han tycks å andra sidan inte ha gynnats ekonomiskt av transaktionerna och han har inte tidigare varnats för sin handel. Hans agerande har inte heller etablerat några referenspriser. Mot bakgrund av dessa omständigheter framstår det vid en sammanvägd bedömning inte som motiverat att avvika från den sanktionsavgift på 70 000 kr som normalt tillämpas vid marknadsmanipulation genom handel med små volymer.

AA har emellertid hävdatt att sanktionsavgiften ska bestämmas till ett lägre belopp med hänsyn till hans ekonomiska förhållanden. Han har här uppgett att hans inkomst 2019 var 115 000 kr, att han har lån utan säkerhet uppgående till cirka 376 000 kr och att han har bolån om sammanlagt drygt fyra miljoner kronor. Därutöver har han, enligt egen uppgift, skulder till släktingar och vänner på ca en miljon kr. Han har inte gett in någon dokumentation som styrker att han har tagit lån från privatpersoner. Att hans inkomst uppgått till den angivna 2019 stöds dock av en inkomstdeklaration från Skatteverket som han har gett in. Vidare framgår det av utredningen att han har vissa lån hos Ikano bank och Nordea. Finansinspektionen har å

sin sida åberopat ett depåutdrag som visar att **AA** vid tidpunkten i fråga hade ett aktieinnehav värt över 700 000 kr. Enligt hovrättens mening är **AA** finansiella ställning inte så påtagligt svag att det finns anledning att sätta ned sanktionsavgiften (se ovan angivna domar från Högsta domstolen p. 18).

Sammantaget anser hovrätten således att sanktionsavgiften ska bestämmas till 70 000 kr. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet med detta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2020-12-16

I avgörandet har deltagit f.d. hovrättslagmannen Magnus Göransson samt hovrättsråden Åsa Bokström, referent, och Jacob Aspegren.